

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemsanering 2024	TELEFOONNUMMER	+31620498236
		E-MAILADRES	marleen.simhoffer@provincie-utrecht.nl
DATUM	12-03-2024		
DOCUMENTNUMMER	UTSP-284521792-62717	DOMEIN/OPGAVE	LLO
VAN	Marleen Simhoffer	TEAM	WEB
		PORTEFEUILLEHOUDER	Bakker
BIJLAGEN	1. Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemsanering 2024 2. Het besluit tot wijziging van de Uitvoeringsverordening subsidie bodemsanering provincie Utrecht		

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

Het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemsanering 2024 (PUB 2024) biedt een overzicht van de uitvoerende taken op het gebied van de aanpak van bodemverontreinigingen. Dit plan is een vervolg op het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemconvenant 2016-2020, dat enkele keren is verlengd in verband met uitstel van de Omgevingswet naar januari 2024. De kosten voor de werkzaamheden van het PUB 2024 bedragen naar verwachting € 6,8 mln. en worden gefinancierd uit de bestaande reserve bodemsanering van € 3,4 mln. en de via de Specifieke Uitkering (SPUK) bodem door het Rijk toegekende middelen waarvan in totaal nog € 8,6 mln. beschikbaar is. Daarnaast is het noodzakelijk om een nieuw subsidieplafond vast te stellen voor de subsidieregeling voor particulieren en voor de subsidieregeling voor gemeenten.

Inleiding:

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden, waardoor een deel van de bevoegd gezag taken voor bodem naar de gemeenten zijn overgegaan. Maar ook onder de Omgevingswet zal een deel van de uitvoerende werkzaamheden bij de provincie blijven liggen en blijven doorlopen. Daarom is als vervolg op het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemconvenant (PUB) 2016-2020 het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemsanering 2024 (PUB 2024) opgesteld. In het PUB 2024 zijn met name de (bodemsanerings-)werkzaamheden beschreven die wij in 2024 in uitvoering zullen houden, zoals:

- Uitvoering bodemsaneringen spoedlocaties (locaties met risico's voor mens, plant, dier of verspreiding);
- Monitoring voortgang aanpak spoedlocaties en rapportage aan het Rijk;
- Gebiedsgericht grondwaterbeheer (o.a. in Woerden);
- Subsidieverlening of cofinanciering voor saneringen door bedrijven of particulieren;
- Warme overdracht van taken richting gemeenten in aanloop naar de Omgevingswet;
- Diffuse verontreinigingen, zoals lood in historische ophooglagen (toemaakdek);
- Nieuwe bedreigingen, zoals per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS);
- Bodeminformatiebeheer.

Het PUB 2024 is als bijlage 1 opgenomen.

Financiële consequenties

In december 2022 hebben IenW, VNG, IPO en UvW, namens de gezamenlijke overheden geconstateerd dat de ontwikkelingen op het terrein van bodem en ondergrond het noodzakelijk en gewenst maken om de samenwerking op dit terrein te continueren. Dit in aansluiting op het Convenant Bodem en ondergrond 2016 – 2020 en de afspraken voor de ‘tussenjaren’ 2021 en 2022. In de afspraken is vastgelegd dat het bestaande financiële kader tot 2030 wordt voortgezet. Er is daarmee duidelijkheid over het budget dat voor de werkzaamheden op bodemgebied vanuit het Rijk beschikbaar blijft. Daarom hebben wij besloten voor het PUB 2024 gebruik te maken van de via de Specifieke Uitkering (SPUK) bodem door het Rijk toegekende middelen waarvan in totaal nog € 8,6 mln. beschikbaar is en de bestaande middelen van de reserve bodemsanering van € 3,4 mln. De reserve bodemsanering bestaat uit Rijksmiddelen die via een doeluitkering in eerdere jaren voor projecten bodem(sanering) zijn verleend. Daarnaast bestaat in 2024 weer de mogelijkheid om middelen aan te vragen via de SPUK bodem. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging zal via de reguliere planning- en controlcyclus in 2024 worden verwerkt. Bovenstaande middelen zijn voldoende om het programma uit te voeren, aangezien de verwachte kosten voor de werkzaamheden in 2024 € 6,8 mln. bedragen.

De Uitvoeringsverordening subsidie bodemsanering maakt onderdeel uit van het PUB. Met de Uitvoeringsverordening subsidie bodemsanering provincie Utrecht kunnen particulieren subsidie aanvragen voor bodemsanering. Dit zijn eigenaren/erfpachters van percelen waar zij zelf woonachtig zijn, voor sanering van bodemverontreiniging op deze percelen (regeling particulieren). In de Uitvoeringsverordening is een afzonderlijk subsidieplafond opgenomen voor de doelgroep eigenaren/erfpachters. Voor 2024 moet het subsidieplafond worden aangepast. Besloten is om het subsidieplafond voor 2024 voor de regeling particulieren op € 150.000,- vast te stellen. Het budget overeenkomend met het subsidieplafond is beschikbaar binnen de reserve bodemsanering. Verder wordt de regeling aangepast omdat in sommige gevallen moet kunnen worden afgeweken van de eis dat de subsidieaanvraag 8 weken voor aanvang van de sanering door de particulier moet zijn gedaan. Reden hiervoor is dat soms de sanering zo snel moet worden uitgevoerd dat het niet mogelijk is de subsidieaanvraag 8 weken voor aanvang van de sanering in te dienen.

De subsidieregeling voor gemeenten kan worden stopgezet aangezien gemeenten per 2024 zelf financiële middelen voor hun bodemopgave bij het Rijk kunnen aanvragen. Daarom wordt voorgesteld het subsidieplafond voor gemeenten op € 0,- te zetten. Het besluit tot wijziging van de Uitvoeringsverordening subsidie bodemsanering provincie Utrecht is als bijlage 2 opgenomen.

Vervolprocedure / voortgang:

Het PUB 2024 richt zich voornamelijk op de activiteiten ten aanzien van bodemsanering en beheer. De landelijke en ook de provinciale doelstelling is echter breder: namelijk om te komen tot een duurzaam en efficiënt beheer en gebruik van de bodem en ondergrond. Het gaat dan niet alleen om de bodemkwaliteit (en bodemsanering) maar ook om fysische en biologische kwaliteit, dus de vitaliteit van de bodem. Ook de 3D-ordening van de ondergrond moet meer aandacht krijgen: het wordt steeds drukker in de ondergrond, dus hoe kan je die het beste gebruiken voor verschillende functies zoals kabels en leidingen, ondergronds bouwen, grondwater voor drinkwater, winnen van duurzame energie uit de ondergrond. Deze verbreding zal terugkomen in een in 2024/2025 nog op te stellen programma Bodem en ondergrond. Dit sluit aan bij de in ontwikkeling zijnde nationaal programma Bodem en ondergrond en grondwater, dat naar verwachting in 2025 gereed is.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen